

POUČENÍ RODIČŮ O STYKU S DÍTĚTEM

- 1) Dítě oddělené od jednoho nebo obou rodičů má právo udržovat pravidelné osobní kontakty s oběma rodiči, ledaže by to bylo v rozporu se zájmy dítěte.
- 2) Vyžaduje-li to zájem na výchově dítěte a poměry v rodině, soud upraví styk rodičů s dítětem.
- 3) Opakované či bezdůvodné trvalé bránění druhému rodiči ve styku s dítětem je považováno za důvod ke změně poměrů, vyžadující nové rozhodnutí o výchovném prostředí.

Vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte (naplňování jeho práv) může být městským úřadem ve správním řízení nebo okresním soudem rozhodnuto:

- a) o vhodném výchovném opatření (napomenutí, dohled, omezení)
- b) uložení povinnosti (využít odbornou poradenskou pomoc; účastnit se prvního setkání se zapsaným mediátorem v rozsahu 3 hodin; účastnit se terapie)
- c) dočasné odejmutí dítěte z péče rodičů (rozhoduje pouze soud)

MOŽNOSTI ÚPRAVY STYKU K NEZLETILÝM DÍTĚTEM

1. Dohoda o styku rodičů s dítětem nepotřebuje schválení soudu

Dohoda rodičů je upřednostňována, vychází z principu svobodného a dobrovolného plnění a jasně deklaruje jejich schopnost vzájemné účelné komunikace, vzájemné respektování, respektování práva dítěte a zodpovědný přístup k jeho výchově. Dohoda může být uzavřena mezi rodiči samotnými nebo na OSPOD.

2. Soudní úprava styku

Je nezbytná v případech, kdy se rodiče nejsou schopni dohodnout nebo jejich dohoda neodpovídá zájmu dětí, který je hlavním kritériem. U dětí, které jsou schopny posoudit otázku styku s rodiči s ohledem na jejich intelektuální a mravní vývoj, požaduje soud zpravidla i jejich vyjádření. O úpravě styku soud nerozhoduje z vlastní iniciativy (z moci úřední), nýbrž pouze na návrh některého z účastníků.

3. Omezení nebo zákaz styku

Je závažným zásahem do rodičovských práv, o kterém může rozhodnout pouze soud, a to jen v případě, kdy je to v zájmu dítěte nutné. Soud může vyžádat znalecký posudek či odborné vyjádření. Samotné omezení může spočívat v uskutečňování styku rodiče s dítětem za přítomnosti druhého rodiče nebo jiné osoby. Omezení či zákaz styku nemá vliv na úpravu vyživovací povinnosti k nezletilému dítěti.

4. Soudní úprava styku dítěte s příbuznými osobami (blízce či vzdáleně), či s osobami dítěti společensky blízkými, pokud k nim má dítě citový vztah

O tomto styku soud rozhoduje jen na základě podaného návrhu a upraví ho, vyžaduje-li to zájem dítěte a poměry v rodině.

RODIČE

* **O B A** rodiče mají rodičovskou odpovědnost

*mají právo udržovat pravidelně osobní kontakt s dítětem, pokud tomu nebrání závažná překážka.

*jsou povinni zdržet se všeho, co narušuje vztah dítěte k druhému rodiči nebo co ztěžuje výchovu dítěte.

*jsou povinni si vzájemně sdělovat vše podstatné, co se týká dítěte a jeho zájmů.

(Nepečující rodič má právo požadovat po druhém rodiči výchovnou součinnost, tj. zejména informovat se na jeho zdravotní stav, školní prospěch i chování mimo školu, sledovat jeho řádnou výchovu, spolurozhodovat o důležitých věcech v životě dítěte apod.)

*rodič, kterému bylo dítě do výchovy svěřeno, je povinen ho řádně na styk s druhým rodičem připravit

ORGÁN SOCIÁLNĚ – PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

*nemá nařizovací pravomoc, pokud jde o vzájemné vztahy rodičů, řešení sporů mezi nimi, vymahatelnost rodičovských práv aj.

*nemá možnost provést výkon rozhodnutí (tj. odebrat dítě rodiči, kterému nebylo svěřeno do výchovy, popř. porušuje nařízení o styku).

*může s rodičem, který brání ve styku dítětem s druhým rodičem ať na základě dohody nebo rozhodnutím soudu, nepříznivou výchovnou situaci projednat a poučit ho o právní úpravě a následcích jeho chování.

*může zahájit správní řízení a rozhodnout o uložení výchovného opatření, a to z vlastního podnětu nebo z podnětu jiné osoby

SOUD

*na návrh může schválit dohodu rodičů o styku nebo v případě, že dohody nejsou schopni, rozsah styku sám určí

*na návrh provádí a nařizuje výkon rozhodnutí (lze opakovaně)

*může nařídit výkon rozhodnutí i uložení pokuty do výše 50.000 Kč

*může stanovit v zájmu dítěte plán navykacího režimu

DOPORUČENÍ OSPOD RODIČŮM VE VĚCI STYKU S DÍTĚTEM

*Nedojde-li k dohodě o styku nebo ji jeden z rodičů nedodrží, je třeba podat návrh k soudu.

*Nerespektují-li rodiče uzavřenou dohodu nebo rozhodnutí soudu, může být takové jednání chápáno jako projev neschopnosti respektovat práva jiných (dítěte, druhého rodiče), a v konečném důsledku jako projev výchovné nezpůsobilosti.

*Je nutné projevit dobrou vůli při řešení kontaktů dítěte s druhým rodičem, oprostít se od vzájemných konfliktů a upřednostňovat zájem dítěte. Rodiče nemohou spoléhat na OSPOD či soudy, že jejich problémy vyřeší, aniž by sami byli ochotni a schopni tolerance, kompromisu a ústupků.

POSTUP PŘI ODMÍTNUTÍ VRÁCENÍ DÍTĚTE?

- 1.** Ihned podat k soudu návrh na výkon rozhodnutí s příloženým pravomocným rozhodnutím o svěření dítěte do výchovy rodiče.
- 2.** Kontaktovat OSPOD, informovat o jednání druhého rodiče.
- 3.** Dítě si oprávněný rodič může kdykoliv převzít do péče.
- 4.** Při únosu může zasáhnout PČR, kterou může přivolat oprávněný rodič. Dítě si musí převzít opět oprávněný rodič.
- 5.** Podat trestní oznámení v případě, kdy rodič, který si dítě u sebe ponechal, nezajišťuje školní docházku (podezření ze spáchání trestného činu ohrožování výchovy dítěte dle § 201 trestního zákoníku).
- 6.** Podat trestní oznámení státnímu zastupitelství nebo PČR pro podezření ze spáchání trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí.